

GROTTENSPRINKHANEN IN DE KRUIPRUIMTE

Roy Kleukers

kleukers@naturalis.nl

FOTO ROY KLEUKERS

Figuur 1. Kassprinkhanen aan het plafond van een kruipruimte van een woning in Tilburg.

FOTO ROY KLEUKERS

Figuur 2. Vrouwte kassprinkhaan.

Op 1 maart 2006 kwam bij het EIS-bureau een e-mail binnen uit Tilburg. Er zaten rare beesten in de kruipruimte van een gezinswoning. De bewoners begonnen zich zorgen te maken toen de gebochelde dieren met hun lange poten en antennen zich ook tussen de potten en pannen in de keuken bewogen. Op 19 maart heb ik de woning bezocht. Dat betekende dat ik de donkere, muffe kruipruimte in moest, gewapend met looplamp en fototoestel. Al gauw zat ik onder het stof en de spinnenwebben. Als insectenonderzoeker moet je niet bang zijn om vies te worden!

Maar het was het waard, want daar hingen de beestjes op de kop aan het plafond (fig. 1). Ik herkende ze al gauw als exemplaren van de kassprinkhaan *Tachycines asynamorus* (fig. 2). Toen kon ik de bewoners meteen geruststellen. De kassprinkhaan is volkomen onschuldig en zal waarschijnlijk na een tijdje vanzelf verdwijnen.

VOORKOMEN

De kassprinkhaan is waarschijnlijk afkomstig uit China. De dieren worden getransporteerd met plantenmateriaal en kunnen zich tijdelijk vestigen in kassen, tuincentra en woonhuizen. De kassprinkhaan is de afgelopen eeuw op diverse plaatsen in Nederland gevonden (fig. 3). Soms haalde dit het plaatselijke nieuws, zoals in de jaren 1990 in Hoogeveen, waar de kassprinkhaan in woonhuizen opdook. Ook in de woonwijk in Tilburg lijkt de kassprinkhaan vrij veel voor te komen. Emiel Bouvy van het Natuurmuseum Tilburg heeft in de afgelopen jaren diverse meldingen ontvangen. Maar de kassprinkhaan heeft zich op geen van die vindplaatsen kunnen handhaven. Vandaar mijn geruststelling.

Figuur 3. Vindplaatsen van de kassprinkhaan in Nederland.

FOTO AB BAAS

Figuur 4. De grote trilspin, een andere exotische bewoner van kruipruimtes.

DE KUIPRUIMTE ALS GROTTENMILIEU

In de kruipruimte in Tilburg overviel me hetzelfde gevoel als in Zuid-Europese grotten, waar ik verschillende keren ben geweest en waar verwante soorten grottensprinkhanen voorkomen. De fauna van kruipruimtes en grotten lijkt op elkaar, en dat is niet verwonderlijk. Het is op beide plaatsen donker en vochtig en vaak is er veel voedsel voorhanden. En dat is waar verschillende dieren van houden, niet alleen grottensprinkhanen, maar ook sommige soorten pissebedden, naaktslakken en spinnen. Een goed voorbeeld is de grote trilspin *Pholcus phalangioides* (fig. 4). Deze opvallende spin, die haar warrige webjes in kruipruimtes maakt – maar ook in badkamer en huiskamer – is waarschijnlijk van oorsprong ook een grotbewoner.